

Fraudecontrole: Snelle Checklist

Gebruik deze checklist wanneer je een bericht, telefoontje of brief ontvangt waarin om geld of persoonlijke gegevens wordt gevraagd. Als je een item aanvinkt, stop dan en controleer eerst voordat je iets doet.

Urgentie en druk

- ☐ Mij wordt gezegd onmiddellijk te handelen ("vandaag", "laatste waarschuwing", "rekening geblokkeerd").
- ☐ Mij wordt gedreigd met gevolgen als ik niet handel (kosten, politie, rechtbank, verlies van toegang).
- ☐ Mij wordt gezegd het geheim te houden of er met niemand over te praten.

Persoonsgegevens en toegang

- ☐ Mij wordt gevraagd naar mijn wachtwoord, pincode, TAN-code, verificatiecode of kaartgegevens.
- ☐ Mij wordt gevraagd software te installeren of toegang op afstand tot mijn apparaat te geven.
- ☐ Mij wordt gevraagd persoonsgegevens te "bevestigen" die een echte aanbieder al zou moeten weten.

Kwaliteit bericht en afzender

- ☐ Het e-mailadres, de website of het telefoonnummer ziet er vreemd of net iets anders uit.
- ☐ Het bericht bevat spelfouten, ongebruikelijke formuleringen of een slecht logo/slechte opmaak.
- ☐ Ik verwachtte dit bericht niet (onverwachte factuur, levering, terugbetaling, abonnement).

Ongebruikelijk betalingsverzoek

- ☐ Mij wordt gevraagd te betalen via cadeaubonnen, crypto of directe overschrijving naar een privépersoon.
- ☐ Mij wordt gevraagd te betalen om een terugbetaling, pakket, prijs of probleem te "ontgrendelen".
- ☐ De IBAN of naam van de begunstigde komt niet overeen met de organisatie.
- ☐ Mij wordt gevraagd contant geld of waardevolle spullen aan een vreemde te overhandigen (koerier, "vriend", "politie").

Familie- en relatiefraude

- ☐ Iemand beweert een kleinkind/familielid te zijn dat dringend in de problemen zit en om geld vraagt.
- ☐ Mij wordt gezegd het niet aan andere familieleden te vertellen.
- ☐ De persoon weigert een eenvoudige verificatiestap (bijv. terugbellen op een bekend nummer).
- ☐ Het verhaal gaat over plotselinge ongelukken, arrestaties, ziekenhuisrekeningen of "vertrouwelijke" noodgevallen.

Mijn veiligheidsacties (doe dit altijd)

- ☐ Ik klik niet op links en open geen bijlagen.
- ☐ Ik maak geen geld over terwijl ik onder druk sta.
- ☐ Ik controleer via officiële contactgegevens die ik zelf opzoek (bankwebsite, bekend nummer van de aanbieder).
- ☐ Als het om familie gaat: ik bel het familielid terug via een nummer dat ik al heb.
- ☐ Ik gebruik een "veilig woord" met familie voor noodgevallen (een eenvoudig afgesproken woord/zin).
- ☐ Als ik fraude vermoed: ik neem meteen contact op met mijn bank en meld het bij de lokale autoriteiten.